

Jan XXIII

Jan XXIII, vlastním jménem Angelo Giuseppe Roncalli, narozen 25. listopadu 1881 byl papežem římskokatolické církve od 28. října 1958 do své smrti 3. června 1963.

Angelo Roncalli se narodil jako čtvrté ze čtrnácti dětí v rodině chudých dělníků. Tento fakt značně kontrastoval se svým předchůdcem papežem Piem XII, pocházejícím ze staré aristokratické rodiny odedávna provázané s papeži.

Vysvěcen byl 10. srpna 1904 v kostele Santa Maria in Monte Santo na Piazza del Popolo. V roce 1915 byl odveden do italské armády jako ošetřovatel a kaplan s hodností seržanta. V roce 1921 jej papež Benedikt XV. jmenoval předsedou Společnosti pro šíření víry. V roce 1925 ho papež Pius XI. vysvětil na biskupa (jako biskupské heslo si zvolil *Oboedientia et pax* – Poslušnost a mír) a vyslal ho jako apoštolského visitátora do Bulharska, kde se projevily jeho diplomatické schopnosti. V letech 1935 – 1944 působil jako apoštolský delegát v Turecku a Řecku.

Během druhé světové války vyvinul veliké úsilí na pomoc lidem postiženým válkou. Vyjednal se západními spojenci přísun humanitární pomoci pro Němci okupované Řecko, což se setkala s vysokým oceněním. S neoficiální pomocí německého velvyslance v Turecku von Papena dokázal zabránit Turkům ve vydání několika set židovských uprchlíků zpět do Německa, za což mu později Izrael udělil titul Spravedlivý mezi národy.

Po smrti papeže Pia XII byl Roncalli 28. října 1958 k velkému překvapení všech zvolen papežem. Předpokládalo se, že bude papežem spíše přechodným vzhledem k jeho vysokému věku a chatrnému zdraví. Zvolil si jméno Jan XXIII. (Jméno Jan bylo naposledy použito v 15. století jedním ze vzdoropapežů, na něhož se nebere při číslování zřetel.)

Jan XXIII. se ukázal být zcela jiný od svých předchůdců. Byl známý svým smyslem pro humor, nekonvenčností a zanedbáváním protokolu a bezpečnostních opatření. Proslavené jsou jeho návštěvy věznic a tajné výlety mimo Vatikán, které přinášely starosti veliteli jeho osobní gardy. Omezil mnoho ceremoniálních zvyklostí a zrušil několik set let platnou kvótu omezující počet kardinálů na 70. Svolal 2. vatikánský koncil, který měl přiblížit katolickou církev modernímu světu, a jeho první polovině předsedal. Přijímal i neoficiální návštěvy jako například Jacqueline Kennedyovou. Asi na hodinu se 2. prosince 1960 setkal s Geoffreyem Francis Fisherem, arcibiskupem z Canterbury – bylo to po čtyřech letech tzn. od exkomunikace Alžběty I. první setkání papeže a člena anglikánské církve. 3. ledna 1962 exkomunikoval Fidela Castra odvolávajíc se na dekret vydaný roku 1949 papežem Piem XII, který zakazuje katolíkům propagaci komunistických režimů. Existují však i názory, že za pontifikátu Jana XXIII začalo odvracení se od prave víry.

Dne 23. září 1962 byla papeži diagnostikována rakovina žaludku. Poslední veřejné vystoupení papeže se konalo 11. května 1963 a 3. června téhož roku papež zemřel.

Na konec bych chtěla všem zájemcům o toto téma doporučit italský film *Jan XXIII.: Papež míru* z roku 2002.